

ሐዋርያትን በእጅግ ግልጽ ያጸና ቸር ጠባቂዎችን መድኃኒታቸውን ከርስተስ በእይ ወት ጠብቆ ለቀጠሮ ስለበቃን ከብር ምሥጋና ይድረሰው። ከእ ሥራሁለቱ ሐዋርያ እንዲሁ የሆነ የጌታ ባለሙያ የትዳራ ስጦታ (ስምዖን ቀንናዊ) ገድልና ተላ ምር በአጭሩ ስናቀርብ ለእኛ መግለፅ እንደሚገባን ምሥጢ ሩን ጥበ ቡን፣ ለእንባብያንም ማስተዋሉን ይገልጻል። ዘንድ ትዳራ ለቃዳ ይሁንልን።

ይህ ሐዋርያ ብሔረ ሙሉም ከነገደ ብንያም ሲሆን በገለላ አውራጃ በቃና ነበር። የትውልድ ዘመኑም ጌታ በተወ ለደበት በሔርድስ ቀታሌ ሕፃናት ዘመን ሲሆን የሰሙ ትርጓሜ "ናትና ኤል" ማለት ውሁብ፣ ሀብተ እግዚ አብሔር ቀንናዊ ማለት የቃና ሰው ቀንና ኤል ለሕን አምላኩ የሚቀና ማለት ነው።

ናትናኤል ሕን አሪትና የነቢ ያትን መጻሕፍት የሚያውቅ የተማረ ነበርና ለሕን አሪት፣ ለሕን ነቢያት፣ ለአምልኮተ እግዚአብሔር የሚቀና ነበርና በዚህ ምክንያት ነው ቀንና ኤል ቀንና ተብሎ የተሰየመው። እር ሱም በሃይማኖቱ ደግ እውነተኛ ጌታ ሲሆን ነበር ለሰው ፊትም የሚያ ደላ አልነበረም። ባለጸጋ ነውና ልጊ ረው ድሃ ነውና ልድፈረው ባለጸጋ ነውና ላክብረው ድሃ ነውና ላዋር ደው ፤ ባለ ዳባ ከባለ ዳባ፣ ባለካባ ከባለ ካባ የማይል ለሰው ፊት የማያ ደላ ዳድቅ ሰው ነበር።

በትርጓሜ ወንጌል እንደተገ ለጸው ቀዳማውያን አርድእተ እያ ሱስ የተባሉት የመጥምቁ ጉሐንስ ደቀመዛሙርት የነበሩት ትዳራን ጉሐን ስና እንደርያስ ናቸው። እነርሱም የመምህራቸውን የመጥምቁ ጉሐንስን ምስክርነት ሰምተው ጌታችንን ሲከ ተሉት ትዳራን እንደርያስ ደግሞ ወን ድሙን ትዳራን ጴጥሮስን (ስምዖንን) ወደ ጌታችን ወሰደው። ጌታችንም እነር ሱን ሦስቱን በደቀመዛሙርነት ከተቀ በላቸው በኋላ ወደ ገለላ ሲሄድ ፊልጶስን አግኝቶ ተከተለኝ አለው ፊልጶስም ጓደኛውን ናትና ኤልን አግኝቶ ስለእርሱ ሙሴም ነቢያትም የጸፋለትን አይሁድ የቡሴፍ ልጅ የሚሉትን ከናዝሬት የተወለደ ናዝሬቂ እየሱስን አገኘው ብሎ በነገረው ጊዜ ናትናኤል ለሰው የማያ ደላ በመሆኑ ከናዝሬት ደግ ሰው ይወጣ ዘንድ በውኑ አለውን? ብሎ ጠየቀ እንጅ እውነት ነው ብሎ ለሰው ፊት አድልቶ አልተ ቃለም ፊልጶስም በቃል ማስረዳት ስላልቻለ

መጥተህ በዓይንህ ተመልከተህ ተረዳ አለው። ናትናኤል ከፊል ጶስ ጋር ወደ ጌታችን ወደ እየሱስ ከርስተስ በመጣ ጊዜ ጌታ በእ ውነት በልቡ ከፋት ሽን ገላ የለለበት የሆነ በእግዚ አብሔር የሚያምን እስራ ኤላዊ ብሎ ስለ ናትናኤል ተናገረ። ናትናኤልም ጌ ታ ያመሰገነውን ምሥጋ ናና ውዳሴ ሳይቀበል በምን ታውቀኛለህ የት ታውቀኛ ለሆና ነው እኔን ከፋትና ሽንገላ የለለብህ የሆነ ሰው ያልከኝ በማለት

ጠየቀ። ጌታችንም ፊልጶስ ሳይጠራህ ከበለስ በታች ሆነህ እየሁህ አለው። በትርጓሜ ወንጌልም በሔርድስ ዘመን ሕፃናት በሚገደሉበት ጊዜ እናቱ በቀፎ አድርጋ ከበለሱ ሥር ሰውራው ነበርና ይህንንም ከእናቱና ከእርሱ በስተቀር ያንን ሰታ ማንም አያውቅም። ጌታችን ግን ያን ጊዜ ያዳንኩህ እኔ ነኝ ሲል በተወጣሪም ምሁረ አሪት ነበርና ከበለስ በታች ሆና የተነገረው ትንቢት ቀረ የተቆጠረው ሱባኤ ደረሰ እያለ ሲያወጣ ሲያወርድ ይውል ነበርና ፊልጶስ ሳይጠራህ ከበለስ በታች ባለህ እየሁህ እንዳለው ተገል ጿል። ናትናኤልም ከሚገደሉት ሕፃናት እንዲሁ ሆና ባለ እንዴት እንደተረፈ ማን እንዳዳነው በኋላም ፊልጶስ ሳይጠራህ ከበለስ በታች ሆና በሀሊናው ያወጣ ያወርድ የነበረውን ማንም ሊያውቀው የማይችለውን የልቦናውን ምስጢር የተሰወረውን የተሸገገውን በማወቁ የእግዚአብሔር የባህርይ ልጅ መሆኑን ተረዳ ስለዚህም መምህር ሆይ በእውነት እንተ ከእግዚአብሔር ልጅ ነህ ለእስራኤልም ንጉሣቸው እንተ ነህ በማለት መሰክረው ከናዝሬት ደግ ሰው ሊወጣ አይችልም የሚል ጥርጣሬውን አሰወገደ። (ጳ. ፩፡፩፣፩)

ጌታችንም ከበለሱ ሥር እየሁህ ስለእልኩህ አመንክ ከእንግዲህ ወዲህ ዕውቀቱ ከሌዋውያን ካህናት ጌትነቱ ከምድራውያን ነገስታት የሚበልጥ ልዩ መሆኑን ለማስረዳት ሦስት ዓመት ከመንፈት የማስተምረውን ትምህርት የምሠራ ውን ተአምራት ታያለህ ትሰማለህ ሁላችሁም ሰማያተ ሲከፈቱ የእግዚ አብሔር መልእክተኞች ወደ ወልደ እጋለ እምሕያው ከርስተስ ሲወጡ ሲወርዱ እምላክ ሰው ሆነ ሰው እምላክ ሆነ እያሉ ርደቱን ዕርገቱን ሲመሰክሩ ታያላችሁ አላቸው።

በኋላም ጌታችንን ይከተሉት የነበሩትን ደቀ መዛሙርቱን ጠርቶ ከእነ ርሱም አስራ ሁለቱን መርጦ ሐዋርያት ብሎ ሲሾማቸው በማታወቅ በማርቆስ ወንጌል በጆኛ ተራ በሉቃስ ፲፭ውን ተራ ይዞ የሚገኘው ይህ ደቀመዛሙርም የሐዋርያትን ሹመት አግኝቷል። በጸሎተ ሐሙስም ከደቀመዛሙርቱ ጋር አብሮ ባለ ጌታችን ከእናንተ አንዱ እኔን አሳልፎ ይሰጠኛል ባላቸው ጊዜ በሁኔታው ካዘኑትና እኔ እሆንን ብለው ከጠየቁት አንዱ ነበር ከዚያም ወደ ደብረዘይት ወጥተው ጌታችን በዚህኛ ሌሊት ሁላችሁም ትክዳኞላችሁ ከተነሳሁ በኋላ መታየትን በገለላ እቀድማችኋለሁ በሚላቸው ጊዜ ትዳራን ጴጥሮስም ሁሉም ሲከዱህ እኔ አልክድህም አለው። ይህ ሐዋርያም ከደቀመዛሙሩ ጋር እንደ ትዳራን ጴጥሮስ ሞትህን ሞት እናደርጋለን ብሎ ነበር (ማቴ. ፳፯፡፱፫-፱፭)

ጌታችን ሦስቱን ባለሙያ ትዳራን ጴጥሮስን ያዕቆብንና ጉሐንስን አስከትሎ ሲመለስ ከ፲፭ ደቀመዛሙርት ጋር ትዳራን ናትናኤልም በእንቅልፍ ተይዞ ተኝቶ ነበር። ጌታችንም ወደ ጋጢላት ወደ ከህይት ወደ መከራ ወደ ገሃነም እንዳትገቡ ተግታችሁ ለምኑ ብሎ መክሯቸዋል ከዚህ በኋላ የሚያሲዘኝ ይሁዳ መጥቷል ተነሡ እንሂድ ብሎ ወደ ይሁዳ፣ ሾተላና ነመድ ይዘው ይሁዳን ተከትለው ወደመጡትም ሠራዊት በፈ ቃዳ ሂደ። እነርሱም ጌታን አጭንተው ያዙት ጌታም ዘወትር በምኩራብ ከእናንተ ጋር ባስተምር እኛ ነበር ለምን አልያዛችሁኝም? ይህ ሁሉ የተደረገ ነቢያት የተናገሩት ነገር ይደርስ ይፈጸም ዘንድ ነው ብሎ ከተናገረ በኋላ ጥለውት ከሸቹት ሐዋርያት አንዱ ሐዋርያው ናትናኤል ነበር ሐዋርያው ናትናኤልም ሆነ ሌሎቹ ሊሸቹ የቻሉት (በማቴ. ፳፯፡፱፭) ላይ "ጌታችን አረኛውን እመታለሁ የመንጋውም በነኝ ይበተናሉ የሚል ተጽፎ አለና። በዚህኛ ሌሊት ሁላችሁ በእኔ ትሰናክላላችሁ" ብሎ ነቢዩ በነቢዩ ዘካርያስ. ፲፫፡፯ ላይ የተናገረውን ትንቢት ጠቅሶ እንደሚፈ ጸምባቸው በመናገሩ ነው። በጌታ ትንግሥ ጊዜ በመጀመሪያ የተገለጸላቸው ማርያም መግደላዊትና ባውፍልፍ ሲሆኑ ጌታችን ገለላ ይሂዱ ዘንድ ለመንድሞቹ ሂዳችሁ ንገሯቸው ብሎ እንዳዘዛቸው ከእሥሩ ደቀመዛሙርት ጋር ይህ ሐዋርያ አብሮ ወደገለላ በመሂድ ጌታን ባየ ጊዜ ሰግዶለታል።

አሥራ አንድም በዝግ ቤት ተሰብስበው ሳሉ ሐዋርያው ናትና ኤል አብሯቸው ነበር።

ጌታችንም በመካከላቸው ተገልጾ ትንሣኤውን እንዲያምኑ በቀናት የተቸነከሩ እጆቹን፣ እግር ጅን፣ በጦር የተወጋ ነኑን አሳያቸው ስሙ ሕይወት መድኃኒት እንደሆነ ከኢየሩሳሌም ጀምሮ ለህዝብ ሁሉ ያስተምሩ ዘንድ መጻሕፍትን እንዲያውቁ አዕምሮአቸውን ከረተላቸው፣ የመጻሕፍትንም ምሥጢር ገለጠላቸው፣ ከሰማይ የመንፈስ ቅዱስ ኃይል እስኪሰጣቸው በኢየሩሳሌም እንዲቀመጡ አዘዛቸው። ከዚያም እስከ ቢታንያ ድረስ አውጥቶ በአንብሮተ እድ ከአፃፄ ናጎት እስከ ፓትርያርክ ነት ያለውን ግፅርግ ሾግቸው። ሐዋርያው ቅዱስ ናትናኤልም ይህንን ሹመት ከጌታችን ከተቀበሉት አስራ ሁለቱ ሐዋርያት አንዱ ነው። (የሐዋ. ፎ፣፲፫)

በግብረ ሐዋርያትም እንደ ተገለጸው የጌታችንን ዕርገት በደብረ ዘይት ከተመለከቱ በኋላ ወደ ኢየሩሳሌም ተመልሰው ወደሚያድሩበት አዳራሽ ገብተው በሀብረት ከሚጻፉ ዩት ሐዋርያት አንዱ ይህ ሐዋርያ ነበር በአስቆርቱ ይሁዳም ምትክ አስራ ሁለተኛ ሆኖ የሚቆጠር ለመኖሪያ አብሮ ጸሎት አድርጓል።

ጌታችን ባረገ በአስረኛው ተን ሸ፤፩ ቤተሰብ በጽርሐ ጽዮን በአንድነት ተሰብስበው ሳሉ ይህ ሐዋርያም ተገኝቶ ሸ፤ ጳጳጽ ተገልጿል ታል። በመወረሻም ይህን ግለም ዕጣ በዕጣ ብለው ተካፍለው ለግስተግር በተሰገሩበት ጊዜ እርሱም በሶርያ፣ በባቢሎን፣ በግብጽና በኑቢያ አስተምሯል። ግንቦት ፲፮ ቀን በሚነበበው በመጽሐፈ ሰንክሳር እንደተገለጸው፤ በመንፈስ ቅዱስ ተቃኝቶ ወደ አረግ ውያን ዘንድ በመሄድ ወንጌል መንግሥትን ሰጠ። ብዙ አህጉሮችን በትምህርቱ፣ በተለምዶቱ ከአምልኮተ ጣያት ወደ አምልኮተ እግዚአብሔር፣ ከገቢረ ኃጢአት ወደ ገቢረ ጽድቅ በመመለስ ጥምታትን በግጥ መት ብዙዎችን ክርስቲያኖች አድርጎ ቸዋል። እሊህም አረግውያን በጎችን እየነጣጠቱ እንደሚበሉ ተኩላዎች ነበሩ እርሱ ግን በግስተግሩ የአውራጎት ጠባያቸውን ለውጦ እንደ በግ ገራዎች አድርጓቸዋል ይህም ግለት ከአረግጭት ወደ ክርስቲያንነት መልሷቸዋል። በትምህርተ ወንጌልም ልቡናቸውን ብሩህ በግድረግ በኃጢአት ምክንያት የነበረባቸውን ድንቁር ናን፣ ለንፍናን አርቆላቸዋል። ትምህርተ ወንጌልንም ለግብሩት ግለትም

ወንጌልን ካደረሰበት ለግዳረስ በራጥያ ወደ ሚባል ሀገር ጊደ በዚያም የክርስቶስን የጌትነቱን ነገር የምትናገር ለሚያምኑባት ደስታ፣ የምሥራቅ የምትሆን ወንጌልን ሰበካላቸው።

ትምህርቱን ያላመኑ፣ እግዚአብሔርን የካዱ አረግ ውያን፤ በጠላትነት ተነሳሰተው ያዙት። እሊህም ከሆድ ያን ከየሀገሩ ሁሉ የተውጣጡ ነበሩ። አሥረው ወደገዢው ወሰዱት፣ ገዢውም እንዲታሠር አደረገ። ብዙ ጸዋትም መከራ እጅግ ከባድ የሆነ ስቃያትን አደረሱበት፤ ምንም እንዲህ ያለ መከራ ቢያደርሱበት መከራውን የሚጽጽምበት የመንፈስ ቅዱስ ኃይል ተወመረለት። እግዚአብሔርም አጸናው፣ መከራውን እንዲቻል አደረገው፣ ሁሉን ግድረግ የሚቻለው አምላክ በእጁም ድንቅ ድንቅ ምልክትና ተለምዶትን አደረገለት። እሊህም ተለምዶት ብዙዎች ነበሩ፤ ከነዚህም መካከል ሙታንን ያስነሳበት ጊዜ አለ፣ ከእነርሱም ከበሰበሱ ሰውነታቸው ከበሰበሰ ከተላ በኋላ በተለምዶት አስነሳቸው። ከነሱ መካከልም ሥጋቸው ረፍሮ፣ ደረት አጥንታቸው ሀይወትን አግኝቶ እንደገና ከሙታን እንዲነሱ አድርጓል። ሞተው የተነሱትንም ለክርስትና የሚያበቃ በሥላሴ ስም ዝግግሮ ገቦ አጥምጽቸዋል፣ ሌሎችንም ታመው ብዙ ዘመናት ያልጋ ቁራኛ፣ የደዌ ዳኛ ከሆኑ በኋላ ፈውሷቸዋል። አንድ ለምግም ሰው አምና ክርስትና በሚነሳ በት ጊዜ ብፁዐዊ ናትናኤል ሲያጠምቀው ከለምፁ ነጽቷል። ከዚህ በኋላ እነዚያ ከዳተኞች አረግውያን ናትናኤልን ይዘው በእንጨት ላይ ሰቀሉት። ግንቦት ፲፮ ቀን ነፍሱንም ለረግጦው አደራ ሰጠ። በመንግሥተ ሰማያትም የሰግዕትነት እክሊልን ተቀዳጅ። ጸሎቱና በረከቱ ከሀዝቦ ክርስቲያን ሁሉ ጋር ለዘላለሙ አድር ይኑር አሜን በእውነት ያል ሀሰት ይሁንልን ይደረግልን።